

Trafikkontoret föreslår att den nordligaste delen av Stora Nygatan åter tillåts för trafik hela dygnet och att den långa södra delen som har mer gågatuliknande karaktär ges samma regler som Gamla Stan har öster om Stora Nygatan. Dessa regler föreslås dock justeras så att den generella dispensen för taxi att trafikera hela dygnet ersätts med en generell dispens för alla bilar att transportera rörelsehindrade. Då kan rörelsehindrade åter nå adresser vid Stora Nygatan och slopade parkeringsplatser för handikappade kan läggas tillbaka. Kontoret föreslår att angöringen till Lilla Nygatan förbättras genom att tillfarten via Munkbrogatan blir tillåten även för trafik norrifrån men att avstängningen vid Kornhamnstorg bibehålls. Vidare föreslår kontoret att ett kostnadskrävande och svårskött system med justerbara pollare inte införs. En översyn av dispenssystemet pågår inom kontoret och kommer att redovisas för nämnden senare.

Bakgrund

Den 30 oktober 2007 genomfördes trafikförändringar i Gamla Stan. Den största förändringen innebar att biltrafiken togs bort efter kl 11 på Stora Nygatan. Som följd av detta togs också samtliga parkeringsplatser på gatan bort vilket också hjälpte till att tydliggöra gågatubestämmelsen. I övrigt handlade förändringarna mest om att renodla vägmärkena i Gamla Stan med avsikt att tydliggöra trafikreglerna. Som följd av att Stora Nygatan nu inte har samma bestämmelser som angränsande gator är reglerna fortfarande otydliga vid dessa gator.

Skrivelsen

I en skrivelse till trafik- och renhållningsnämnden har Mikael Söderlund m.fl.(m). Inge-Britt Lundin m.fl.(fp) och Anders Broberg (kd) framfört att gågatubestämmelsen ytterligare behöver tydliggöras på Stora Nygatan med bättre skyltning och ett system med justerbara pollare. Vidare framförs att angöringen till Lilla Nygatan behöver förbättras samt att dispenssystemet ses över så att brister åtgärdas i kommunikationen mellan staden, taxibolagen, färdtjänst och berörda i stadsdelen. Dessutom påtalas att köbildning på Stora Nygatan gör att alla leveranser inte hinner utföras mellan kl 06 och 11. Skrivelsen biläggs i sin helhet.

Återremissen

Som svar på denna skrivelse föreslog kontoret trafikjusteringar i tjänsteutlåtande 2008-04-25 i syfte att göra trafikregleringen i Gamla Stan tydligare. Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sammanträde 2008-10-14 att återremittera detta förslag till kontoret med följande uppdrag:

”Kontoret uppdras att återkomma till nämnden med förslag på åtgärder som skapar bättre angöring till Lilla Nygatan, tydligare skyltning samt lösningar på problemet med otillåten genomfartstrafik på Stora Nygatan. Det är dessutom viktigt att ett väl fungerande men strikt avgränsat dispenssystem finns att tillgå. Boende i Gamla Stan med funktionsnedsättning ska kunna ta sig till och från bostaden och löpande underhåll samt akutärenden ska kunna genomföras av entreprenör utan onödigt krångel.”

Trafikkontorets synpunkter

Kontoret har fått många synpunkter på att respekten för de ändrade bestämmelserna på Stora Nygatan tidvis är bristfällig. Det gäller såväl körtrafik som parkering. Kontoret bedömer att det främst beror på att det tar en tid innan omfattande förändringar ”sätter sig”, snarare än brister i utmärkningen. Erfarenheterna från andra platser där gågata införts visar att det kan ta upp till ett år. Kontoret bedömer att situationen har förbättrats något under sommarhalvåret när fler gående och uteserveringar har gjort det mindre lockande att köra bil där. På Västerlånggatan och Götgatsbacken förekommer knappast någon biltrafik på grund av det stora antalet gående. Det är dock inte lika stort antal gående på Stora Nygatan varför det fysiskt är ganska enkelt att ta sig fram med bil om man inte vill respektera förbudet. Ett annat bekymmer är att vid de två huvudinfarterna norrifrån har inte just de kvarteren de aktiviteter i form av butiker, restauranger etc som normalt är grunden för en helt bilfri gågata.

Det har också inkommit invändningar mot de nya bestämmelserna på Stora Nygatan. De flesta har förståelse för att parkeringsplatserna är borttagna. Även några negativa synpunkter har inkommit. Kontoret har däremot större bekymmer med att biltrafik inte längre är tillåten mellan kl 11 och 06. Det medför många dispensansökningar från flera verksamheter utmed gatan såsom Posten, Vasakronans fastighetsskötsel, Stampen (instrument för 8-12 musikband i veckan) m.fl. Dessutom har det uppstått stora svårigheter för rörelsehindrade inom området mellan Västerlånggatan och Stora Nygatan som följd av att taxi och färdtjänstfordon inte får trafikera efter kl 11.

Kontoret ber att få framföra följande synpunkter på innehållet i skrivelsen.

Angöring till Lilla Nygatan

För trafik norrifrån har angöringen till Lilla Nygatan blivit sämre efter kl 11 eftersom Stora Nygatan då inte kan trafikeras. För trafik söderifrån kan fortfarande infarten via Munkbrogatan användas hela dygnet. Kontoret bedömer därför att uppdraget att öppna infarten vid Kornhamnstorg endast marginellt

skulle förbättra angöringen för trafik söderifrån. Det skulle heller inte innebära någon förbättring för trafik norrifrån. Risken finns i stället att de olägenheter som gjorde att infarten stängdes för ca 10 år sedan skulle komma åter. Vid köbildning för den nordgående trafiken på Munkbroleden var det många som valde Lilla Nygatan som alternativ med många störningar som följd. Även om nu bestämmelserna säger att endast behörig trafik har rätt att köra in på gatan går det att hävda att det är ledig parkeringsplats som eftersöks. Ett öppnande kan också leda till fler trafikfarliga och hindrande u-svängar. Ett öppnande kräver en ombyggnad för ca 0,3 Mnkr.

Kontoret förordar i stället att även trafik norrifrån tillåts köra in på Lilla Nygatan via Munkbrogatan genom att vänstersväng tillåts från Munkbroleden. Eget körfält för denna vänstersväng saknas, men då Lilla Nygatan har så liten trafikmängd torde dock störningarna på leden inte bli märkbara.

Justerbara pollare

Ett system med justerbara pollare förordas i skrivelsen för att begränsa trafiken på Stora Nygatan. Kontoret har dåliga erfarenheter av sådana lösningar. I de fall kontoret har monterat automatiska pollare har driftproblemen och driftkostnaderna varit så stora att de stängts av och tagits bort. Man fick också problem med att flera cyklister körde in i pollare som var på väg upp och skadade sig allvarligt. Ett system med "nyckel" är extra svårt att sköta med så mycket dispenstrafik som det handlar om på Stora Nygatan. Förutom de två stora infarterna norrifrån finns dessutom flera mindre infarter på sträckan, vilket skulle kräva ytterligare pollare. Ett sådant system kan fungera med begränsad trafik som exempelvis på del av Grev Turegatan där gatans företagarförening har ansvaret för systemet och där det räcker med pollare i vardera änden. Även där har man dock driftproblem. Kontoret anser att trafiksituationen har blivit och kommer att bli ännu bättre och rekommenderar att nämnden inte beslutar om en sådan kostnadskrävande och svårskött åtgärd.

Dispensjustering

Dispensansökningarna har successivt blivit avsevärt fler sedan begränsningarna infördes på Stora Nygatan. Kontoret har en restriktiv hållning till alla dispensansökningar men känner dock inte till att kommunikationerna med berörda skulle vara dålig eller att jourbilar inte får köra in på Stora Nygatan. De olika typerna av dispensärenden som kommer in till kontoret hanteras inom två enheter, juridik respektive driftcentralen. Driftcentralen som kan nås hela dygnet medger boende och verkande i Gamla Stan att vid akuta transporter en telefondispens för att kunna köra in på den del som är bilfri efter kl 11. Eftersom denna tjänst är så

smidig och dessutom kostnadsfri söker allt fler en sådan dispens utan att något större behov kanske finns. När detta system infördes för sex år sedan beviljades mindre än 100 dispenser/månad. Nu beviljas nästan 800 dispenser/månad. En översyn av dispensrutinerna pågår därför inom kontoret och kommer när de är klara att redovisas för nämnden i ett kommande tjänsteutlåtande. Kontoret brukar för övrigt hänvisa leverantörer till O-centralen, omlastningscentralen vid Söder Mälarstrand, som efter omlastning till miljöbilar har en generell dispens att köra ut varor i Gamla Stan fram till kl 16.

Köbildning på Stora Nygatan

De problem som påtalas att leveranstiden 06-11 inte räcker till på grund av köbildning på Stora Nygatan bedömer kontoret inte vara något problem längre. Inledningsvis efter det att parkeringsplatserna togs bort var det osäkerhet om vad som gällde, men i takt med att medvetenheten om de nya trafikreglerna har förbättrats har också framkomligheten blivit bättre för leveransfordonen.

Trafikkontorets förslag

Kontoret anser att det faktum att det är olika regler för några gator i Gamla Stan gör att reglerna är svårtolkade. På sikt bör det vara samma regler för hela stadsdelen mellan de omgivande trafiklederna. Stora Nygatan har nu regler som är avvikande från angränsande gator vilket gör dessa svårtolkade och har gett upphov till många extra vägmärken. Många har svårt att förstå att taxi och färdtjänstfordon inte längre får köra personer med rörelsehinder till adresser på Stora Nygatan och angränsande gränder.

För att göra trafikreglerna tydligare föreslår kontoret att hela området som ligger innanför Skeppsbron-Slussplan-Kornhamnstorg-Lilla Nygatan-Munkbroleden-Riddarhustorget-Storkyrkobrinken-Slottsbacken får följande enhetliga regler.

- Gågata
- Motorfordonstrafik förbjuden kl 11-06
- Transport av rörelsehindrad tillåten hela dygnet

Det innebär att nuvarande parkeringsplatser blir kvar och att handikapplatser åter kan läggas ut på Stora Nygatan. Det generella undantaget för taxi att trafikera hela dygnet tas då bort. Notera att detta ej gäller för Västerlånggatan och Stora Nygatan. Taxi får köra för transport av rörelsehindrade men inte av andra skäl. Flera budfirmor anser att taxi har konkurrensfördelar idag. Många boende framför olägenheterna med att så många taxibilar förekommer, inte minst nattetid.

Västerlånggatan föreslås ha kvar nuvarande regler, dvs att all fordonstrafik skall vara förbjuden mellan kl 11-06. I samband med detta ses skyltningen över och görs enhetlig. Med detta förslag tror kontoret att det blir enklare för alla trafikanter att förstå regelverket som blir mer enhetligt och logiskt än dagens system.

Kontoret föreslår också att vänstersväng tillåts från Munkbroleden till Munkbrogatan.

Stora Nygatan

För att tydliggöra Stora Nygatans karaktär som gågata enligt nämndens återremiss föreslår kontoret att den nordligaste delen mellan Riddarhustorget och Stora Gråmunkegränd samt Stora Gråmunkegränds västra del undantas från förbudet att trafikera med bil mellan kl 11 och 06. Dessa gatudelar som nu är huvudinfarter till Stora Nygatan saknar som nämnts aktiviteter som normalt förknippas med en gågata varför förståelsen för förbudet blir begränsat. Det innebär att det tidsbegränsade bilförbudet på Stora Nygatan kommer att gälla på den del mellan Stora Gråmunkegränd och Kornhamnstorg som har butiker och restauranger med uteserveringar som mer tydliggör bilden av gågata. Infarten till denna del kan då mer utformas som en port med en förbidragen upphöjd gångbana och tydlig skyltning. Som följd av detta förslag måste Stora Nygatans del norr om Stora Gråmunkegränd enkelriktas norrut för att möjliggöra utfart för den trafik som nu tillåts köra in från Munkbroleden via Stora Gråmunkegränd efter kl 11. Polisen har tillstyrkt detta förslag och bedömer det som mer lättövervakat.

Detta förslag medför också att problemen med angöring till Stampen kvällstid minskas samt att några p-platser kan återkomma på Stora Gråmunkegränds västra del.

Kostnader

Smärre ombyggnadsåtgärder måste utföras för Stora Nygatans ändrade enkelriktning, främst vid Riddarhustorget. Kostnaderna för dessa samt för omskyltning kan uppskattas till 0,4 Mnkr, som kan inrymmas i kontorets budget.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen och nämndens återremiss, samt ger kontoret i uppdrag att genomföra de trafikjusteringar som föreslås i tjänsteutlåtandet.

Slut